

Ögonbesvär

En vagel kan bildas när en talgkörtel blir inflammerad. Det kan kännas ömt och skava mot ögat. Ibland kan ögonlocket bli svullet och rött. Vageln försvinner oftast av sig själv utan behandling.

Vaglar kan variera i storlek och är vanliga hos både vuxna och barn.

Du kan få vaglar flera gånger.

En vagel kan sitta vid ögonfransen.

En vagel är en tillfällig inflammation eller ett stopp i en avögats talgkörtlar. Det kan liknas vid att få akne i ögonlocket.

Vageln kan märkas på olika sätt. Den kan finnas på utkanten av ögonfransraden. Då kallas det för yttre vagel. Vageln kan också finnas på insidan av ögonlocket. Då kallas det för inre vagel. Oftast är vageln så liten att den knappt syns. Ibland kan vageln bli upp till två centimeter, men det är ovanligt. Vageln smittar inte.

Du kan uppleva något av följande besvär om du har fått en vagel:

- Det känns ömt och varmt där vageln finns, vid ögonlockskanten eller i ögonlocket.
- Det känns som om något skaver mot ögat.
- Du kan se en liten röd svullnad på ögonlockskanten. Ibland syns en gul prick i mitten. Då är det en yttre vagel.
- Du kan se en djupare svullnad i ögonlocket. Huden runt svullnaden kan också bli röd och svullen. Då är det en inre vagel.
- Du märker problem med synen. Då kan det vara en större vagel som trycker på ögat. Det kan också bero på att det kommer var från en vagel som spricker.

Inflammationen brukar vara besvärligast under de första två till tre dagarna. Vageln torkar oftast ihop inom en till två veckor. Ibland kan det ta flera veckor innan besvären är borta.

En vagel kan till en början kännas öm, sedan torka ihop och bilda en liten knöl. Knölen känns inte öm, men den kan skava mot ögat. Knölen kan också ge besvär genom att ögonfransarna växer inåt mot ögat. Ofta försvinner knölen av sig själv, men det kan ta flera månader.

Vageln kan opereras bort om den inte har försvunnit efter ett halvår och fortfarande orsakar besvär.

Det finns en del saker du kan göra för att minska besvären när du har fått en vagel.

Värme och massage öppnar upp talgkörteln och gör att läkningen går snabbare. För att minska besvären kan du pröva följande:

- 1. <u>Tvätta händerna</u> med tvål och vatten.
- 2. Blöt en bomullskompress eller en ren och mjuk handduk med varmt vatten.
- 3. Vrid ur vattnet och lägg mot ögonlocket.
- 4. Massera lätt ögonlocket ut mot ögonfranskanten med den varma kompressen.
- 5. Massera lätt det övre ögonlocket uppifrån och ner och det nedre ögonlocket nedifrån och upp, beroende på var du har vageln.
- 6. Upprepa minst fyra gånger per dag, tio minuter varje gång.

Du kan också pröva att värma ögonlocket med varmt vatten till exempel i duschen.

Undvik att klämma, gnugga eller klia på vageln.

Du kan tvätta ögat och ögonlocket med vanligt varmvatten om vageln spricker och det bildas var. Du kan sedan fortsätta att värma och massera lätt tills besvären går över. <u>Tvätta händerna</u> med tvål och vatten innan du tvättar ögat för att minska risken för infektion.

Undvik att använda kontaktlinser när vageln är som mest inflammerad.

De allra flesta som får en vagel behöver inte söka vård eftersom besvären brukar gå över av sig själv utan behandling.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du har haft vageln i mer än sex månader och den orsakar besvär. Många mottagningar kan du kontakta genom att <u>logga in</u>.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> eller <u>jouröppen mottagning</u> så snart det går om ditt öga eller ögonlock är mycket svullet, rött och gör ont. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma dina symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Du kan köpa en receptfri ögonsalva för att lindra besvären om vageln skaver mot ögat. Fråga på ett apotek om vilken salva som passar bäst.

Ibland kan vageln behöva opereras bort. Det gäller oftast om vageln inte har försvunnit efter ett halvår och ger besvär. Du får lokalbedövning före själva operationen som tar tio till tjugo minuter.

Det är vanligt att få vaglar flera gånger. Du kan förebygga besvären på flera sätt.

Det är vanligt att få vaglar om du har torra ögonlockskanter. Du kan förebygga besvären genom att smörja ögonlockskanten med en mjukgörande ögonsalva. Salvan finns att köpa receptfritt på ett apotek.

Du kan få vaglar om du ofta har ögonlocksinflammation. Du kan förebygga besvären genom värme och försiktig massage av ögonlocket.

Du kan få återkommande vaglar om du har en hudsjukdom, till exempelakne eller <u>rosacea</u>. Du kan förebygga besvären genom att regelbundet använda en smörjande ögonsalva i ögonen. Salvan finns att köpa receptfritt på ett apotek.

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge</u> du kan behöva vänta på vård.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till</u> exempel har en hörselnedsättning.

Senast uppdaterad:

2024-06-11

Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Hammurabi Bartuma, ögonläkare, Skånes Universitetssjukhus, Malmö

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

1177 är ett nationellt telefonnummer för sjukvårdsrådgivning. Du kan ringa dygnet runt.

Här kan du läsa mer om irriterade ögon, till exempel ögoninflammation, vagel i ögat, ögonskada av starkt ljus, Sjögrens syndrom och röda ögon.

Läkemedel som du använder i ögonen finns som droppar och salva.

Huden skyddar våra kroppar mot bakterier, virus och mot solens skadliga strålning. Huden hjälper oss också att hålla kroppstemperaturen på en lagom nivå. Huden lagrar också fett och vätska och hindrar kroppen från att torka ut.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att

läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
t entre the second of the seco
t entre de la companya de la company
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
Inställningar för kakor
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>